

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine

PRIJEDLOG

A K C I O N I P L A N 2018-2025. GODINA
ZA REALIZACIJU „STRATEGIJE RAZVOJA METALNOG I ELEKTRO SEKTORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2016-2025. GODINA“

Oktober, 2018. godine

U V O D

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, u saradnji sa Privrednom/Gospodarskom komorom Federacije BiH, na osnovu odobrenog Projektnog zadatka, izradilo je dokument „Strategija razvoja metalnog i elektro sektora Federacije Bosne i Hercegovine za period 2016.-2025.godine (u daljem tekstu Strategija). Cilj dokumenta je da istakne opšte karakteristike i probleme sa kojima se suočava metalni i elektro sektor Federacije BiH, u skladu sa strateškim ciljevima, predloži mjere i aktivnosti koje se trebaju realizirati, kako bi se u ovom sektoru, kroz povoljniji poslovni ambijent, pokrenuo značajniji rast i razvoj.

Osnova za izradu „Strategije razvoja metalnog i elektro sektora Federacije Bosne i Hercegovine za period 2016.-2025. godina“ nalazi se u dokumentu „Razvoj industrijske politike u Federaciji Bosne i Hercegovine“ kojeg je Zaključkom usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 40/10).

Dokument „Razvoj industrijske politike u Federaciji Bosne i Hercegovine“ je sastavni dio „Strategije ekonomskog razvoja Federacije Bosne i Hercegovine“.

Prijedlog Strategije utvrđen je na 128. sjednici Vlade Federacije BiH, održanoj 15.11.2017. godine.

Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH na 28. vanrednoj sjednici, održanoj 22.05.2018. godine, a Dom naroda Parlamenta Federacije BiH na 22. redovnoj sjednici, održanoj 06.06.2018. godine usvojili su Prijedlog Strategije. Ukaz predsjednika Federacije BiH o proglašenju Zaključka o usvajanju Strategije razvoja metalnog i elektro sektora Federacije Bosne i Hercegovine za period 2016.-2025. godine, broj:01-02-1-399-01/18 od 20.08.2018. godine, kao i Zaključak Parlamenta Federacije BiH, broj: 01-02-2038/17 od 06.06.2018. godine, objavljeni su u "Službenim novinama Federacije BiH", broj 70/18 dana 05.09.2018. godine.

Na osnovu Zaključaka o usvajanju Strategije razvoja metalnog i elektro sektora Federacije BiH za period 2016.-2025. godine, koji su doneseni na nastavku 28. vanredne sjednice od 22.05.2018. godine Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH i na nastavku 22. sjednice od 06.06.2018. godine Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, federalni ministar energije, rudarstva i industrije je 06.06.2018. godine donio Rješenje broj: 07-34-1654/18 o imenovanju Radne grupe za izradu Akcionog plana za realizaciju Strategije razvoja metalnog i elektro sektora Federacije BiH za period 2016.-2025. godina.

Na osnovu postavljenog zadatka, Radna grupa je uradila Akcioni plan 2018-2025. godine za realizaciju Strategije razvoja metalnog i elektro sektora Federacije Bosne i Hercegovine za period 2018.-2025. godina.

STRATEŠKI CILJEVI:

Strateški cilj 1. : Povećanje obima sektorske proizvodnje po prosječnoj godišnjoj stopi 2,2%

Strateški cilj 2. : Povećanje broja radnika za 10.000 do kraja 2026., sa minimalnim udjelom od 15% visokostručnih

Strateški cilj 3. : Povećanje izvoza i promjena strukture izvoza u korist izvoza proizvoda više dodane vrijednosti

STRATEŠKI CILJ	1. Povećanje obima sektorske proizvodnje po prosječnoj godišnjoj stopi 2,2%
-----------------------	--

PRIORITETNI CILJEVI	1.1. Uspostavljanje boljeg poslovnog okruženja i uslova za povećanje obima sektorske proizvodnje
----------------------------	---

MJERA	1.1.1. Ubrzanje i okončanje privatizacije sektorskih preduzeća
--------------	---

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
1.1.1.1	Donošenje plana privatizacije	Okončati privatizaciju privrednih društava u državnom vlasništvu	Izrađen i usvojen plan privatizacije	Vlada FBiH, APFBiH	2019.	Vlada FBiH, APFBiH	
1.1.1.2	Donošenje odluka o prodaji kapitala u državnom vlasništvu	Okončati privatizaciju privrednih društava u državnom vlasništvu. Sredstva od prodaje državnog	Broj privatiziranih privrednih društava	Vlada FBiH, APFBiH	2020.	Vlada FBiH, APFBiH	

		kapitala usmjeriti u razvojne programe i subvencije privrednih društava					
1.1.1.3	Pokretanje inicijative za izradu popisa strateških kompanija koje u narednih 10 godina neće biti privatizirane	Poticanje na razvoj strateških kompanija	Pokrenuta inicijativa	P/GKFBiH, privredna društva	2019.	P/GKFBiH	
1.1.1.4	Pokretanje inicijative za izradu projekata razvoja novih proizvodnih kapaciteta	Razvoj novih proizvoda, smanjenje ovisnosti o uvoznim sirovinama	Pokrenuta inicijativa; Urađena analiza	FMERI, P/GKFBiH	2020.	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH	

STRATEŠKI CILJ	1. Povećanje obima sektorske proizvodnje po prosječnoj godišnjoj stopi 2,2%
-----------------------	--

PRIORITETNI CILJEVI	1.1. Uspostavljanje boljeg poslovnog okruženja i uslova za povećanje obima sektorske proizvodnje
----------------------------	---

MJERA	1.1.2. Obezbjedenje uslova za kvalitetnije restrukturiranje privrednih društava
--------------	--

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
1.1.2.1	Donošenje prijedloga regulatornog okvira;	Unapređenje regulatornog okvira za restrukturiranje privrednih društava	Sačinjen prijedlog regulatornog okvira; Usvojen regulatorni okvir;	Vlada FBiH, FMERI i vlasnici kapitala društva	2022.	Vlada FBiH, FMERI i vlasnici kapitala društva	
1.1.2.2	Uraditi analizu poslovanja i dati prijedlog plana restrukturiranja privrednih društava	Unapređenje poslovanja privrednih društava	Urađena analiza poslovanja i plan restrukturiranja privrednih društava; Broj restrukturiranih privrednih društava	Vlada FBiH, FMERI i vlasnici kapitala društva	2022.	Vlada FBiH, FMERI i vlasnici kapitala društva	

STRATEŠKI CILJ	1. Povećanje obima sektorske proizvodnje po prosječnoj godišnjoj stopi 2,2%
-----------------------	--

PRIORITETNI CILJEVI	1.1. Uspostavljanje boljeg poslovnog okruženja i uslova za povećanje obima sektorske proizvodnje
----------------------------	---

MJERA	1.1.3. Poticanje, razvoj i uvezivanje integratora i klastera metalnog i elektro sektora (MES)
--------------	--

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
1.1.3.1	Edukacija o klasterima i integratorima i donoš. programa uvezivanja privrednih društava	Poboljšanje poslovanja privrednih društava	Broj edukacija; Doneseni program; Broj privrednih društava uključenih u programe	FMERI, P/GKFBiH	2018- 2025.	FMERI, P/GKFBiH	
1.1.3.2	Promocija klusterskih aktivnosti	Poboljšanje pristupa tržištu	Broj klusterskih aktivnosti, Broj privrednih društava uključenih u klastere	FMERI, P/GKFBiH	2018- 2025.	FMERI, P/GKFBiH	

STRATEŠKI CILJ	1. Povećanje obima sektorske proizvodnje po prosječnoj godišnjoj stopi 2,2%
-----------------------	--

PRIORITETNI CILJEVI	1.1. Uspostavljanje boljeg poslovnog okruženja i uslova za povećanje obima sektorske proizvodnje
----------------------------	---

MJERA	1.1.4. Pokretanje inicijativa za izradu i izmjene zakonske regulative
--------------	--

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
1.1.4.1	Pokretanje inicijative za donošenje novog Zakona o doprinosima FBiH	Rasterećenje privrede kroz umanjeње stopa doprinosa	Pokrenuta inicijativa; Objavljen zakon u Službenim novinama FBiH	FMERI, P/GKFBiH,	2019.	Vlada FBiH, FMF.	
1.1.4.2	Pokretanje inicijative za donošenje novog Zakona o porezu na dohodak FBiH	Postizanje efekta ukupnog rasterećenja privrednih društava	Pokrenuta inicijativa; Objavljen zakon u Službenim novinama FBiH	FMERI, P/GKFBiH	2019.	Vlada FBiH, FMF.	

1.1.4.3	Pokretanje inicijative za izmjene Zakona o javnim nabavkama BiH	Veća zastupljenost domaćih kompanija i domaćih proizvoda	Pokrenuta inicijativa	P/GKFBiH, VTK BiH	2019.	P/GKFBiH, VTK BiH	
1.1.4.4	Pokretanje inicijative za izmjenu Zakona o PDV-u	Pomjeranje roka za plaćanje PDV-a i jačanje finansijske stabilnosti privrednih društava	Pokrenuta inicijativa	P/GKFBiH, VTK BiH, Vlada FBiH	2019.	P/GKFBiH, VTK BiH, VMBiH	
1.1.4.5	Pokretanje inicijative za proširenje Odluke o oslobađanju plaćanja na uvoz mašina i opreme na alate za stezanje, mjerenje i obradu	Poboljšanje konkurentnosti privrednih društava	Pokrenuta inicijativa	P/GKFBiH, VTK BiH	2019.	P/GKFBiH, VTK BiH, MVTEOBiH, UIOBiH, VMBiH	

STRATEŠKI CILJ	1. Povećanje obima sektorske proizvodnje po prosječnoj godišnjoj stopi 2,2%
-----------------------	--

PRIORITETNI CILJEVI	1.2. Jačanje nadzora nad radom privrednih subjekata
----------------------------	--

MJERA	1.2.1. Uvođenje korporativnog upravljanja
--------------	--

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
1.2.1.1	Izmjena Zakona o privrednim društvima FBiH	Jačanje upravljačkih kapaciteta privrednih društava	Usvojene izmjene Zakona	FMERI, P/GKFBiH	2019.	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH	
1.2.1.2	Provođenje programa i seminarskih obuka	Edukacija menadžera i rukovodećeg kadra	Broj provedenih programa obuke; Broj educiranih menadžera;	P/GKFBiH, FMERI	2019-2025.	P/GKFBiH, FMERI	

STRATEŠKI CILJ	1. Povećanje obima sektorske proizvodnje po prosječnoj godišnjoj stopi 2,2%
-----------------------	--

PRIORITETNI CILJEVI	1.2. Jačanje nadzora nad radom privrednih subjekata
----------------------------	--

MJERA	1.2.2. Jačanje inspekcijskog nadzora kroz institucionalni okvir
--------------	--

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
1.2.2.1.	Identificiranje institucionalnog okvira inspekcijskog nadzora	Zakonsko uređenje oblasti posuda pod pritiskom, Propisivanje normativa u skladu sa Zakonom o električnoj energiji i Zakonom o naftnim derivatima u	Usvojeni Zakoni i provedbeni propisi	FMERI, FUZIP	2020.	FMERI, FUZIP	
1.2.2.2.	Donošenje i usklađivanje tehničkih propisa i podzakonskih akata Zakon o opremi						

	pod pritiskom u Federaciji BiH Provedbeni propisi zakona o električnoj energiji Provedbeni propisi zakona o naftnim derivatima u Federaciji BiH	Federaciji BiH					
--	---	----------------	--	--	--	--	--

PRIORITETNI CILJEVI	1.2. Jačanje nadzora nad radom privrednih subjekata
----------------------------	--

MJERA	1.2.3. Efikasnija implementacija stečajnih postupaka
--------------	---

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
1.2.3.1	Unapređenje zakonskog okvira iz oblasti stečajnog procesa – donošenje Zakona o stečaju FBiH	Stvaranje okvira za efikasno poslovanje privrednih društava	Objavljen zakon u Službenim novinama FBiH	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH	2019.	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH	

STRATEŠKI CILJ	1. Povećanje obima sektorske proizvodnje po prosječnoj godišnjoj stopi 2,2%
-----------------------	--

PRIORITETNI CILJEVI	1.3. Primjena informacionih tehnologija u metalnom i elektro sektoru
----------------------------	---

MJERA	1.3.1. Podrška razvoju kadrovskih i tehnoloških informacionih kapaciteta privrednih društava
--------------	---

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
1.3.1.1	Izraditi program saradnje privrednih društava i tehnoloških parkova	Unaprijediti tehničko-tehnološke procese	Broj sačinjenih programa; Broj privrednih društava korisnika programa;	FMERI, FMRPO, FMON, P/GKFBiH	2020.	FMERI, FMRPO, FMON, P/GKFBiH	
1.3.1.2	Pružanje podrške privrednim društvima za učešće na međunarodnim sajmovima tehnike i sličnim događajima.	Kontinuiran razvoj sektora	Broj sajmova, broj privrednih društava korisnika podrške	FMERI, FMRPO, P/GKFBiH	2018.-2025.	FMERI, FMRPO, P/GKFBiH,	

STRATEŠKI CILJ	1. Povećanje obima sektorske proizvodnje po prosječnoj godišnjoj stopi 2,2%
-----------------------	--

PRIORITETNI CILJEVI	1.3. Primjena informacionih tehnologija u metalnom i elektro sektoru
----------------------------	---

MJERA	1.3.2. Uspostava institucionalne baze podataka i izrada registara podataka od značaja za privredu (registracija, stečajni postupci, porezi, parafiskalne naknade, ovlaštenja, odobrenja, dozvole i sl.)
--------------	--

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
1.3.2.1	Pokretanje inicijative za izradu analize za uspostavu potrebnih procedura i baze podataka	Obezbijediti kraće i jednostavnije procedure od interesa za privredna društva,	Pokrenuta inicijativa	FMERI, P/GKFBiH,	2022.	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH, Kantonalne vlade	
1.3.2.2	Uspostava baze podataka usklađeno sa statističkim podacima EU	Osigurati brži i lakši pristup potrebnim podacima	Broj korisnika uspostavljene baze podataka usklađena sa statističkim podacima EU	FMERI, P/GKFBiH, DEIBIH, MVTEOBiH, VTKBiH	2022.	FMERI, P/GKFBiH, DEIBIH, MVTEOBiH, VTKBiH	

STRATEŠKI CILJ	2. Povećanje broja novozaposlenih za 10.000 do kraja 2026. godine, sa minimalnim udjelom od 15% visokostručnih kadrova
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	2.1. Razvoj ljudskog potencijala i vještina za jačanje sektorske konkurentnosti
----------------------------	--

MJERA	2.1.1. Uspostava i održavanje kontinuirane saradnje sa obrazovnim sistemom
--------------	---

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
2.1.1.1	Identificiranje problematike obrazovnog sistema	Stvaranje kadrova i radnika sa potrebnim nivoom kompetencija	Urađena analiza; Pokrenuta inicijativa, Broj programa poticaja u planskom periodu;	FMERI, FMON i Kantonalna ministarstva obrazovanja, P/GKFBiH, FZZZ	2018-2025.	FMERI, FMON i Kantonalna ministarstva obrazovanja, P/GKFBiH, FZZZ	
2.1.1.2	Pokretanje inicijative za uspostavu adekvatnih programa poticaja za obrazovani stručni kadar						

STRATEŠKI CILJ	2. Povećanje broja novozaposlenih za 10.000 do kraja 2026. godine, sa minimalnim udjelom od 15% visokostručnih kadrova
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	2.1. Razvoj ljudskog potencijala i vještina za jačanje sektorske konkurentnosti
----------------------------	--

MJERA	2.1.2. Podrška razvoju i unapređenju obrazovnog sistema u korist realnog sektora
--------------	---

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
2.1.2.1	Identificiranje potreba tržišta rada	Obrazovne programe prilagoditi potrebama tržišta	Broj prilagođenih programa	FMERI, FMON i kantonalna ministarstva obrazovanja, P/GKFBiH, FZZZ	2018-2025.	FMERI, FMON i Kantonalna ministarstva obrazovanja, P/GKFBiH, FZZZ	

2.1.2.2	Uspostava adekvatnih programa poticaja za privrednike	Masovnije uključivanje privrednih društava u obrazovne procese (praktična nastava)	Broj firmi korisnika programa podrške i broj radnika koji su prošli praktičnu obuku	FMERI, FMON i kantonalna ministarstva obrazovanja, P/GKFBiH, FZZZ	2018-2025.	FMERI, FMON i Kantonalna ministarstva obrazovanja, P/GKFBiH, FZZZ	
2.1.2.3	Pokretanje inicijative za certificiranjem obrazovnih institucija	Podizanje nivoa kvaliteta nastave i izjednačavanje kvaliteta obrazovanja privatnih i javnih obrazovnih institucija	Pokrenuta inicijativa, Broj certificiranih obrazovnih institucija,	FMERI, FMON i Kantonalna ministarstva obrazovanja, P/GKFBiH	2018-2025.	FMERI, FMON i Kantonalna ministarstva obrazovanja, P/GKFBiH	

STRATEŠKI CILJ	2. Povećanje broja novozaposlenih za 10.000 do kraja 2026. godine, sa minimalnim udjelom od 15% visokostručnih kadrova
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	2.1. Razvoj ljudskog potencijala i vještina za jačanje sektorske konkurentnosti
----------------------------	--

MJERA	2.1.3. Usklađivanje i unapređenje zdravstvenog i sigurnog radnog zakonodavstva
--------------	---

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
2.1.3.1	Unaprjeđenje Zakona o sigurnosti i zdravlju na radu	Poboljšanje sigurnosti i zdravlja na radu	Objavljen zakon u Službenim novinama FBiH	FMERI, FMRISP P/GKFBiH	2019.	FMERI, FMRISP P/GKFBiH	
2.1.3.2	Uspostava adekvatnih programa poticaja i obezbjeđenje kvalitetnih uslova rada za privrednike i poduzetnike	Poboljšanje sigurnosti i zdravlja na radu	Broj programa, Broj firmi korisnika	FMERI, FMRISP P/GKFBiH	2020.	FMERI, FMRISP P/GKFBiH	

STRATEŠKI CILJ	2. Povećanje broja novozaposlenih za 10.000 do kraja 2026. godine, sa minimalnim udjelom od 15% visokostručnih kadrova
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	2.2. Standardizacija obrazovnog sistema u skladu sa EU sektorskim pravcima
----------------------------	---

MJERA	2.2.1. Preuzimanje EU legislative za oblast metalnog i elektro sektora u skladu sa obrazovnim sistemom
--------------	---

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
2.2.1.1	Identificiranje problematike obrazovnog sistema	Podrška lakšem i ekonomičnijem poslovanju	Broj mjera za poboljšanje; Broj korisnika programa poticaja	FMERI, FMON, Kantonalna ministarstva obrazovanja P/GKFBiH	2018-2025.	FMERI, FMON, Kantonalna ministarstva obrazovanja, P/GKFBiH	
2.2.1.2	Uspostava adekvatnih programa poticaja za uvođenje specijalističkog kadra						

STRATEŠKI CILJ	3. Povećati izvoz i promjeniti strukturu izvoza u korist proizvoda više dodane vrijednosti
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	3.1. Unapređenje aktivnih institucionalnih mjera za podršku povećanju izvoza
----------------------------	---

MJERA	3.1.1. Uspostavljanje mjera poticaja izvozno orijentiranim firmama i integriranje komponenti u finalni proizvod
--------------	--

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
3.1.1.1	Identificiranje instrumenata poticaja u drugim zemljama u tranziciji	Povećati izvoz i stepen finalizacije proizvoda	Sačinjena analiza potencijalnih mjera poticaja odogovarajućih za FBiH; Pokrenuta inicijativa; Broj korisnika programa poticaja i podrške	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH	2018-2022.	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH	
3.1.1.2	Pokretanje inicijative za uspostavu adekvatnih programa poticaja za privredne subjekte koji su razvojno i izvozno orijentirani						

3.1.1.3	Inicijativa za donošenje Zakona o poticanju izvoza	Poboljšanje konkurentnosti i povećanje izvoza	Objavljen zakon u Službenim novinama FBiH	FMERI, P/GKFBiH,	2021.	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH,	
3.1.1.4	Pokretanje inicijative za uvođenje diferencijalne stope mrežarina za prenos el energije.	Olakšati rad privrednih društava u Federaciji BiH, povećati izvoz, povećati broj zaposlenih	Pokrenuta inicijativa, povećan obim proizvodnje proizvoda više dodane vrijednosti; Povećan broj zaposlenih u privrednim društvima u Federaciji BiH povećan izvoz,	FMERI, P/GKFBiH, privredna društva	2020.	FMERI, P/GKFBiH, privredna društva	
3.1.1.5	Pokretanje inicijative za uvođenje plaćanje trošarina inozemnim kupcima el energije	Sredstva ostvarena od inozemnih kupaca usmjeriti za subvencionir. domaće proizvodnje.	Pokrenuta inicijativa, sačinjena analiza uticaja .	FMERI, P/GKFBiH, privredna društva	2020.	FMERI, P/GKFBiH, privredna društva	
3.1.1.5	Pokretanje inicijative za uvođenje plaćanja naknade za NOS za obnovljive izvore energije stranim kupcima	Smenjenje naknada kroz diverzifikaciju	Pokrenuta inicijativa	FMERI, P/GKFBiH, privredna društva	2020.	FMERI, P/GKFBiH,	

STRATEŠKI CILJ	3. Povećati izvoz i promjeniti strukturu izvoza u korist proizvoda više dodane vrijednosti
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	3.1. Unapređenje aktivnih institucionalnih mjera za podršku povećanju izvoza
----------------------------	---

MJERA	3.1.2. Uvođenje novih tehnologija, proizvodnja proizvoda više dodane vrijednosti i diverzifikacija proizvoda
--------------	---

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
3.1.2.1	Izrada analize poticajnih mjera i programa podrške izvozno orjentisanim firmama po uzoru na zemlje u razvoju i zemlje u tranziciji	Povećati stepen finalizacije proizvoda i povećati proizvodnju složenijih proizvoda sa povećanjem izvoza	Urađena analiza i broj predloženih poticajnih mjera	FMERI, P/GKFBiH	2020.	FMERI, P/GKFBiH	

3.1.2.2	Pokretanje inicijative za uspostavu adekvatnih programa poticaja modernizaciji proizvodnje za privrednike koji su razvojno i izvozno orijentirani	Povećati stepen finalizacije proizvoda i povećati proizvodnju složenijih proizvoda sa povećanjem izvoza	Pokrenuta inicijativa, broj privrednih društava uključenih u programe	FMERI, P/GKFBiH	2020.	FMERI, P/GKFBiH	
3.1.2.3	Definisanje integratora i njihov razvoj	Povećati proizvodnju složenijih proizvoda	Broj integratora i proizvodnja proizvoda više dodate vrijednosti	FMERI, P/GKFBiH	2022.	FMERI, P/GKFBiH	
3.1.2.4	Donošenje programa razvoja kooperanata	Uključivanje većeg broja privrednih društava u lance dobavljača integratora	Broj programa; Broj privrednih društava uključenih u lance dobavljača	FMERI, P/GKFBiH	2022.	FMERI, P/GKFBiH	

STRATEŠKI CILJ	3. Povećati izvoz i promjeniti strukturu izvoza u korist proizvoda više dodane vrijednosti
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	3.1. Unapređenje aktivnih institucionalnih mjera za podršku povećanju izvoza
----------------------------	---

MJERA	3.1.3. Preuzimanje međunarodnih/evropskih standarda metodom prevoda i implementacija BAS standard
--------------	--

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
3.1.3.1	Identifikacija potrebnih projekata za sistemsko preuzimanje međunarodnih/evropsk. standarda metodom prevoda i implementacija BAS standarda	Povećati kvalitet proizvoda, povećanje konkurentnosti i izvoza	Sačinjena analiza potreba za BAS standardima (metodom prevoda i implementacija); Sačinjen program podrške za izvozno orijentisane firme (pristup standardima,	FMERI, P/GKFBiH, MVTEO BiH, BAS	2018-2025.	FMERI, P/GKFBiH, MVTEO BiH, BAS	

3.1.3.2	Uspostava adekvatnih programa podrške za privrednike koji su izvozno orijentirani		podrška u implementaciji BAS standarda i sl.); Broj preuzetih međunarodnih/ evropsk. standarda metodom prevoda i broj implementiranih BAS standarda; Broj firmi korisnika programa podrške				
---------	---	--	--	--	--	--	--

STRATEŠKI CILJ	3. Povećati izvoz i promjeniti strukturu izvoza u korist proizvoda više dodane vrijednosti
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	3.2. Podrška izvoznoj orijentaciji privrednih subjektata
----------------------------	---

MJERA	3.2.1. Institucionalna podrška izvozno orijentisanim firmama (putem IGA-e, banke, diplomatsko konzularnih predstavništava, Ekonomske diplomatije)
--------------	---

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
3.2.1.1	Pokretanje inicijative za izradu programa za povoljnije garancije izvozno orijentisanim firmama	Povećanje konkurentnosti i izvoza,	Pokrenuta inicijativa, Sačinjeni programi za obezbjeđenje povoljnijih garancija za bh. izvozne firme	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH, VTK BiH, VM BiH	2018-2025.	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH, VTK BiH, VM BiH	
3.2.1.2	Pokretanje inicijative za uspostava programa za osnaživanje bh.	Povećanje izvoza,	Broj programa, broj predstavništava bh. ekonomske diplomatije uključenih u programe	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH, VTK BiH,	2018-2025.	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH, VTK BiH, VM BiH,	

	ekonomske diplomatije u svijetu			VM BiH, MCPBiH		MCPBiH	
3.2.1.3	Izrada programa nastupa na sajmovima u BiH i svijetu	Povećanje izvoza kroz lakši pristup tržištu	Broj posjećenih sajmova; Broj privrednih društava uključenih u posjete sajmovima	FMERI, P/GKFBiH, VTK BiH, MVTEO BIH	2018- 2025.	FMERI, P/GKFBiH, VTK BiH, MVTEOBiH	

STRATEŠKI CILJ	3. Povećati izvoz i promjeniti strukturu izvoza u korist proizvoda više dodane vrijednosti
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	3.2. Podrška izvoznoj orijentaciji privrednih subjektata
----------------------------	---

MJERA		3.2.2. Obezbjedenje povoljnih kreditnih sredstava iz budžeta rasornih institucija putem Razvojne banke Federacije BiH I UNION banke.					
Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
3.2.2.1.	Identificiranje programa za podršku izvozno i razvojno orijentisanim firmama kroz povoljnija kreditna sredstva putem Razvojne banke F BiH i UNION banke	Proširenje, modernizacija proizvodnje, razvoj novih proizvoda i povećanje izvoza proizvoda više dodane vrijednosti	Sačinjeni programi podrške izvozno orijentisanim firmama; Sačinjeni programi podrške razvojno orijentisanim firmama; Broj firmi korisnika kreditnih sredstava;	Vlada FBiH, FMF, FMERI, P/GKFBiH	2018-2026.	Vlada FBiH, FMF, FMERI, P/GK FBiH	

STRATEŠKI CILJ	3. Povećati izvoz i promjeniti strukturu izvoza u korist proizvoda više dodane vrijednosti
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	3.2. Podrška izvoznoj orijentaciji privrednih subjektata
----------------------------	---

MJERA	3.2.3. Pojednostavljenje i skraćenje izvozno-uvoznih procedura
--------------	---

Red. broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
3.2.3.1	Identificir. mjera koje će obezbijediti jeftinije, brže i jednostavnije izvozno-uvozne procedure	Povećanje konkurentnosti i olakšanje poslovanja	Sačinjena analiza potencijalnih mjera; Izrađen registar uvozno-izvoznih procedura; Broj realiziranih mjera; Broj korisnika registra	Vlada FBiH, FMERI, P/KFBiH, VTKBiH, VM BiH, MVTEO BiH, UIO BiH	2018-2025.	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH, VTKBiH, VM BiH, MVTEO BiH, UIO BiH	
3.2.3.2	Pokretanje inicijative za uspostavu registra uvozno-izvoznih procedura i procijeniti njihovo koštanje i vrijeme njihovog trajanja						

STRATEŠKI CILJ	3. Povećati izvoz i promjeniti strukturu izvoza u korist proizvoda više dodane vrijednosti
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	3.3. Uspostava i podrška razvoju institucionalnih kapaciteta
----------------------------	---

MJERA	3.3.1. Podrška uspostavi i razvoju Instituta za materijale, tehnologije i proizvode
--------------	--

Red. Broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
3.3.1.1	Analiza stanja i Identificiranje programa neophodnih za razvojni pravac metalnog i elektro sektora	Proizvodnja složenijih proizvoda, razvoj novih materijala tehnologija i proizvoda	Sačinjena analiza i programa potrebnih mjera; Sačinjen prijedlog za uspostavu i razvoj institucija kao podrška izvozno orjentisanim privrednim društvima; Broj korisnika programa;	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH, univerziteti u FBiH	2018-2025.	Vlada FBiH, FMERI, P/GKFBiH, univerziteti u FBiH	
3.3.1.2	Uspostava i razvoj institucija kao podrške izvozno orjentisanim privrednim društvima						

STRATEŠKI CILJ	3. Povećati izvoz i promjeniti strukturu izvoza u korist proizvoda više dodane vrijednosti
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	3.3. Uspostava i podrška razvoju institucionalnih kapaciteta
----------------------------	---

MJERA	3.3.2. Uspostava i podrška razvoju laboratorija i ispitnih stanica
--------------	---

Red. Broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
3.3.2.1	Identificiranje projekata neophodnih za razvoj i proizvodnju proizvoda više dodane vrijednosti	Povećati kvalitetu finalizacije proizvoda, povećanje konkurentnosti	Sačinjena analiza projekata sa identifikacijom odgovarajućih za FBiH; Sačinjen plan aktivnosti na projektu za uspostavu i podršku razvoju laboratorija i ispitnih stanica; Realizirani projekti za uspostavu i podršku; Broj podržanih laboratorija, Broj firmi korisnika	FMERI, P/GKFBiH, univerziteti, instituti, laboratorije	2018-2025.	FMERI, P/GKFBiH, univerziteti, instituti, laboratorije	
3.3.2.2	Izrada plana aktivnosti na realizaciji projekata za uspostavu i podršku razvoju laboratorija i ispitnih stanica						

STRATEŠKI CILJ	3. Povećati izvoz i promjeniti strukturu izvoza u korist proizvoda više dodane vrijednosti
-----------------------	---

PRIORITETNI CILJEVI	3.3. Uspostava i podrška razvoju institucionalnih kapaciteta
----------------------------	---

MJERA	3.3.3. Uspostava i održavanje saradnje poslovnih subjekata sa institutima i laboratorijama
--------------	---

Red. Broj	Aktivnost	Cilj aktivnosti	Mjerljivi indikator izvršenja	Nosilac aktivnosti	Rok za realizaciju	Odgovorni za implement.	Napomena
3.3.3.1.	Identificiranje mehanizama za uspostavom i održavanjem saradnje poslovnih subjekata sa institutima i laboratorijama	Povećati proizvodnju proizvoda više dodatne vrijednosti i razvoj novih proizvoda	Sačinjena analiza mehanizama za uspostavljanje i održavanje saradnje; Uspostavljen mehanizam saradnje privrednih društava sa institutima i	FMERI, P/GKFBiH	2018-2025.	FMERI, P/GKFBiH	

3.3.3.2.	Uspostava mehaniz. za uspostavom i održav anjem saradnje poslovnih subjekata sa institutima i laboratorijama		laboratorijama; Broj instituta i laboratorija uključenih u mehanizam; Broj učesnika/korisnika, broj proizvoda				
----------	--	--	---	--	--	--	--

Skraćenice:

- **Vlada FBiH** – Vlada Federacije Bosne i Hercegovine,
- **FMERI** – Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije,
- **P/GKFBiH** – Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine,
- **FMF**- Federalno ministarstvo finansija/financija,
- **FMRPO** – Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta,
- **FMON** – Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke,
- **VMBiH** – Vijeće ministara Bosne i Hercegovine,
- **MVTEOBiH** – Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine,
- **MVPBiH** – Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine,
- **VTKBiH** – Vanjskotrgovinska/Spoljnotrgovinska komora Bosne i Hercegovine,
- **EU** – Europska unija,
- **BAS** - Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine,
- **UIOBiH** – Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine,
- **APFBiH** – Agencija za privatizaciju u Federaciji Bosne i Hercegovine,
- **FZZZ** – Federalni zavod za zapošljavanje,
- **FUZIP** – Federalna uprava za inspekcijske poslove.